

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Meno habilitanta: PhDr. Slavka Pitoňáková, PhD.

Názov habilitačnej práce: Metamorfózy prezentácie kultúrneho dedičstva v mediálnom priestore

Odbor: habilitačné konanie v študijnom odbore Masmediálne štúdiá

Rozsah práce: 354 937 znakov vrátane medzier,

Meno oponenta: doc. PaedDr. PhDr. Marcel Lincényi, PhD.

Pracovisko oponenta: Katedra manažmentu a marketingu, Vysoká škola manažmentu v Bratislave

Predkladaný posudok som vypracoval na základe menovania za oponenta Vedeckou radou Fakulty masmédií Paneurópskej vyskej školy a jej predsedníčkou prof. PhDr. Ivetou Radičovou, PhD. zo dňa 14. novembra 2022. V posudku hodnotím habilitačnú prácu za účelom posúdenia vhodnosti kandidátky PhDr. Slavky Pitoňákovej, PhD. na udelenie titulu docent v odbore habilitačného konania: Masmediálne štúdiá.

1. Náročnosť spracovania riešenej problematiky v práci

Posudzovaný text habilitantky PhDr. Slavky Pitoňákovej, PhD. považujem za aktuálny a prínosný, pretože je zameraný na interdisciplinárne prepojenie oblasti médií a kultúrneho dedičstva v kontexte vzdelávania odborníkov disponujúcich kumulatívnymi zručnosťami. Z hľadiska náročnosti spracovania riešenej problematiky možno konštatovať, že boli adekvátne použité vedecké postupy, ktoré poukazujú na vysokú odbornú erudovanosť autorky. Habilitantka stanovuje cieľ habilitačnej práce, z ktorého následne vymedzuje 8 sekundárnych výskumných cieľov. Zvolená metodika a výber viacerých vedeckých metód taktiež preukazuje dostatočnú náročnosť. Z vyššie uvedeného konštatujem plne postačujúcu náročnosť habilitačnej práce, pričom stanovené ciele považujem za splnené.

2. Posúdenie úrovne spracovania práce

Habiličná práca PhDr. Slavky Pitoňakovej, PhD. je kompozične rozčlenená na jedenásť hlavných kapitol, ktoré zahŕňajú pohľady na kultúrne dedičstvo v rôznych kontextoch ako je legislatíva, marketing, médiá, či vzdelávanie.

Teoretická časť a empirická časť habiličnej práce je na viacerých miestach prepojená, no celkovo vyvážená a dostatočná po rozsahovej a obsahovej stránke. Pre prehľadnosť habiličnej práce by bolo vhodnejšie text klasifikovať taktiež do podkapitol.

Teoretická časť práce začína vyčlenením a špecifikovaním vybraných aspektov kultúry, kultúrneho dedičstva a médií.

V druhej kapitole je stanovená metodika práce a metódy skúmania. V prípade zvolených výskumných cieľov by sme odporúčali niektoré ciele konkretizovať a vyciselovať a taktiež stanoviť ich poradie dôležitosti. Základná výskumná otázka nie je jednoznačná, pričom niektoré špecifické výskumné otázky by bolo vhodné formulovať tak, aby poskytli širšiu možnosť odpovede ako áno a nie. Habilitantka v habiličnej práci využila empirické metódy spracovania práce ako je prípadová štúdia, metódy dopytovania, obsahová analýza, či metódy historického výskumu. Odporúčame zvoliť hlavné a vedľajšie metódy na zber dát a na vyhodnotenie dát. Rovnako by bolo vhodné v rámci výskumnej časti špecifikovať výskumný súbor, s ktorým sa pracovalo.

V tretej kapitole autorka prezentuje súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí v podobe primárnych zdrojov (články v odborných periodikách, monografiách), ako aj sekundárnych zdrojov (prehľadové publikácie, učebnice).

Štvrtá kapitola je venovaná kultúrnemu dedičstvu z legislatívneho kontextu, v rámci ktorého sú prezentované všeobecne záväzné právne predpisy a dokumenty, ktoré nadvádzajú na medzinárodné prístupy k riešeniu otázok súvisiacich s opatreniami na ochranu, rozvoj a prezentáciu kultúrneho dedičstva.

Piata kapitola zahŕňa marketingový pohľad, pričom v kapitole je zahrnutá aj prípadovú štúdia o ne/zámernej propagácii nehmotného kultúrneho dedičstva (Tranoscius) v dobových premenách.

V šiestej kapitole habilitantka poukazuje na to, že médiá prostredníctvom rôznorodých materiálnych produktov prezentujú kultúrne vzorce rezonujúce v danej spoločnosti a prezentujúce danú kultúru, pričom následne v siedmej kapitole ponúka konkrétny príklady mediálnych produktov s rozmerom kultúrneho dedičstva.

V ôsmej kapitole autorka diskutuje o kultúrnom dedičstve ako o médiu, pričom na tomto mieste ako príklad komunikácie kultúrnej identity prezentuje prípadový štúdiu v časopise Dolnozemský Slovák.

V deviatej kapitole habilitantka nazerá na médiá ako gatekeeperov kultúrneho dedičstva, pričom predstavuje vlastný výskum v oblasti spravodajstva vybraných slovenských televízií.

V desiatej kapitole autorka pojednáva o kultúrnom dedičstve z kontextu vzdelávania, pričom tu je prezentovaná prípadová štúdia o originálnom vysokoškolskom vzdelávaní.

V rámci posúdenia úrovne spracovania práce poukazujeme na protokol o kontrole originality, ktorý preukázal akceptovanú nadprahovú hodnotu podobnosti na úrovni 8,74 %, čo svedčí o originalite textu.

3. Prínos a úroveň výsledkov práce

Posudzovaná habilitačná práca predstavuje aktuálny, ucelený a relevantný pohľad na problematiku, nakoľko sa text orientuje na interdisciplinárne prepojenie médií a kultúrneho dedičstva.

Habilitantka v práci okrem iného prezentuje vlastný návrh modelu dvojstupňovej komunikácie kultúrneho dedičstva a ponúka samostatnú kategóriu mediálnych produktov, tzv. heritage media products a product cultural heritage placement. Autorka argumentuje, že používa anglický výraz, nakoľko nenachádza adekvátny slovenský ekvivalent.

V práci je uvádzaných množstvo príkladov – na ilustráciu boli využité aj vlastné predchádzajúce výskumy vo forme stručných prípadových štúdií.

Habilitantka za mimoriadne dôležité považuje prepojenie teórie v aplikácii na prípravu profesionálov orientovaných aj na propagáciu kultúrneho dedičstva v rámci originálneho študijného programu mediamatika a kultúrne dedičstvo a v tejto

súvislosti navrhuje zriadíť Klub kultúrneho dedičstva v prostredí Slovenského syndikátu novinárov.

Otzázky do diskusie

- Z vyššie uvedených pripomienok k metodike práce by habilitantka mohla priblížiť a zdôvodniť výber výskumného súboru v rámci výskumnej časti práce.
- V habilitačnej práci uvádzate, že zákon, ktorý by sa výlučne a komplexne venoval legislatívnym aspektom (ochrany) kultúrneho dedičstva či ochrany tradičnej ľudovej kultúry, v podmienkach Slovenskej republiky neexistuje. Aký stav by bol podľa Vás optimálny z pohľadu riešenia legislatívny kultúrneho dedičstva?
- Aký je podiel prezentácie kultúrneho dedičstva v slovenských médiách?
- Aké vývojové trendy prezentácie kultúrneho dedičstva v slovenských médiách ste zaznamenali?
- Aké sú podobnosti a odlišnosti prezentácie kultúrneho dedičstva v médiách na Slovensku v komparácii s okolitými členskými krajinami EÚ?
- Za najdôležitejšie habilitantka považuje kvalitne pripravovať profesionálov komunikujúcich témy kultúrneho dedičstva. Kde vidíte priestor pre zlepšenie v tomto smere?

4. Posúdenie formálnej stránky práce

Základné formálne náležitosti sú v texte dodržané, autorka korektnie uvádzajúca parafrázované a citované zdroje (len s minimálnymi nepresnosťami). V habilitačnej práci je dodržaný odborný, kultivovaný a terminologicky vyvážený jazyk rukopisu. Zoznam literatúry reprezentuje adekvátnu šírku autorkinho poznania z hľadiska kvality a aktuálnosti. Uvádzajúce 109 bibliografických odkazov, pričom pracuje s aktuálnymi knižnými publikáciami, časopismi a zborníkmi, elektronickými zdrojmi od slovenských a zahraničných autorov. Niektoré tituly sú staršieho dátua, čo je však vzhľadom na tému habilitačnej práce v poriadku. Moje pripomienky smerujú k štruktúre habilitačnej práce do 11 hlavných kapitol bez využitia triedenia do

podkapitol, oddielov a pododdielov. Sú to však len minimálne nepresnosti, ktoré nijako neznižujú celkovú úroveň a výsledky posudzovanej habilitačnej práce.

SÚHRNNÉ STANOVISKO OPONENTA

Na základe preštudovania habilitačnej práce konštatujem, že predložená habilitačná práca spĺňa/nespĺňa požiadavky na uvedený typ kvalifikačných prác.

Preto odporúčam/ neodporúčam, aby Vedecká rada Paneurópskej vysokej školy v Bratislave po splnení všetkých ďalších náležitostí udelila PhDr. Slavke Pitoňákovej, PhD. titul „docent“ pre odbor habilitačného konania masmediálne štúdiá.

V Bratislave, 23. januára 2023

.....

doc. PaedDr. PhDr. Marcel Lincényi, PhD., v. r.